

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

Görüşlerinizi duzenleme@bddk.org.tr adresine e-posta ile iletebilirsiniz.

TASARRUF FİNANSMAN ŞİRKETLERİNİN KURULUŞ VE FAALİYET ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, tasarruf finansman şirketlerinin kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 39/A, 39/B ve 50/A maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankayı,

b) Birlik: Finansal Kurumlar Birliğini,

c) Finansal kuruluş: 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan finansal kuruluşu,

ç) Kanun: 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununu,

d) Müşteri: Tasarruf finansman sözleşmesi imzalayan gerçek veya tüzel kişiyi,

e) Kontrol: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan kontrolü,

f) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

g) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

ğ) Nitelikli pay: Bir şirketin sermayesinin veya oy haklarının doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazlasını teşkil eden paylar ile bu oranın altında olsa dahi yönetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren payları,

h) Organizasyon ücreti: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan organizasyon ücretini,

ı) Ödenmiş sermaye: Şirketin fiilen ve her türlü muvazaadan arı olarak ödenmiş sermayesinden, bilançoda görülen zararın yedek akçelerle karşılanamayan kısmı düşüldükten sonra kalan tutarı,

i) Özkaynak: Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kâr yedekleri, dönem net kârı, geçmiş yıllar kârı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemler toplamından varsa dönem net zararı, geçmiş yıllar zararı ve Kurulca belirlenecek diğer kalemlerin düşülmesi suretiyle elde edilen bakiyeyi,

j) Sözleşme: Kanunun 39/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan tasarruf finansman sözleşmesini,

k) Şirket: Tasarruf finansman şirketini,

l) Şube: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan şubeyi,

m) Tahsisat: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan tahsisatı,

- n) Tahsisat fonu: Belirli bir dönemde, Kanun ve bu Yönetmelikte yer alan likidite ve diğer sınırlamalar kapsamında şirket tarafından tahsisat için ayrılması gereken asgari fon tutarını,
- o) Tarife: Belirli bir dönemde müşterilere sunulan müşteri bazlı veya çekilişli tasarruf finansman sözleşmelerinin tasarruf ve tahsisat vadeleri ile maliyet oranlarını gösteren tabloyu,
- ö) Tasarruf fon havuzu: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan tasarruf fon havuzunu,
- p) Tasfiye komisyonu: Kanunun 50/A maddesinin ikinci fıkrası uyarınca tesis edilen tasfiye komisyonunu,
- r) Tasarruf finansman faaliyeti: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan tasarruf finansman faaliyetini,
- s) Ticari amaçlı sözleşme: Gerçek kişi tacirlerin ticari işletmeleriyle ilgili olarak finansman kullandığı sözleşmeler ile tüzel kişi tacirlerin finansman kullandığı sözleşmeleri,
- ş) Yedek akçeler: Şirketin 13/01/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve ilgili kanunlar ile ana sözleşmelerine göre ayırdıkları yedek akçelerinden varsa bilanço zararının düşülmesinden sonra elde edilen tutarı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İzne Tabi İşlemler

Şirket kuruluşu

MADDE 4 – (1) Türkiye'de tasarruf finansman şirketi kurmak üzere Kuruma verilecek başvuru dilekçesine;

a) Şirket kurulmasından beklenen faydayı analiz eden, öngörülen faaliyet konularına ait iş planlarını, şirketin mali yapısı ile ilgili projeksiyonlarını, ilk üç yıl için bütçe planını ve yapısal örgütlenmesini gösteren bir faaliyet programının,

b) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların nitelikli paya sahip gerçek veya tüzel kişi ortaklarının veya kontrolünü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin EK-1 ve EK-2'deki örneklere uygun şekilde düzenleyip noter huzurunda imza edecekleri birer beyannamenin,

c) Kurucularca imzalanmış şirket ana sözleşme taslağının,

ç) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların nitelikli paya sahip gerçek veya tüzel kişi ortaklarının veya kontrolünü elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişilerin müflis olmadıklarına ve konkordato ilan etmiş olmadıklarına ilişkin yetkili Asliye Ticaret Mahkemelerinden alınacak belgelerin,

d) Tüzel kişi kurucular ile tüzel kişi kurucuların nitelikli paya sahip tüzel kişi ortaklarının veya kontrolünü elinde bulunduran tüzel kişilerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma başvurularının tasdik edilmemiş ve haklarında iflasın ertelenmesi kararı verilmemiş olduğuna dair Asliye Ticaret Mahkemelerinden alınacak belgelerin,

e) Gerçek kişi kurucular ile tüzel kişi kurucuların nitelikli paya sahip gerçek kişi ortaklarının veya kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişilerin arşiv kaydını da içeren son altı ay içinde alınmış adli sicil belgelerinin,

f) Tüzel kişi kurucuların kurulacak şirkete ortak olunmasına ilişkin yetkili kurullarından alınmış karar örneklerinin,

g) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların nitelikli paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına dair noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütname (EK-5) ile bu hususlara ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan temin edecekleri belgelerin,

ğ) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların nitelikli paya sahip ortaklarının veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, tasfiyeye tâbi tutulan bankerler ile iradî tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman, tasarruf finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin (EK-6),

h) Tüzel kişi kurucuların nitelikli paya sahip ortakları veya kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişiler, pay oranları ve tutarları, faaliyet konuları, yatırım ve işletme alanları hakkında ayrıntılı açıklamalar ile 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış yeminli mali müşavirlerce onaylanmış son üç yıla ait bilanço ile gelir tablolarının, banka veya finansal kuruluş niteliğindeki tüzel kişi kurucular için varsa derecelendirme şirketlerinden biri tarafından hazırlanmış raporun,

ı) Tüzel kişi kurucuların gerçek kişi ortak ya da ortaklara ulaşıncaya kadar ortaklık yapılarını gösteren tablolar ile bunların imtiyaz hisselerini gösteren listelerin veya imtiyazlı hisse bulunmaması halinde buna ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin (EK-4),

i) Kurucular ile tüzel kişi kurucuların nitelikli paya sahip ortaklarının veya kontrolünü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilerin, muaccel vergi ve prim borcu bulunmadığına ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin (EK-3, EK-4),

j) Sermayenin yüzde on ve daha fazlasını taahhüt eden kurucuların, kurucu beyannamelerinde belirtilen mevduat ve kredi hesaplarına ilişkin bilgilerin, bu hesapların açılış tarihlerini de içerecek şekilde tevsiki amacıyla, her biri aynı tarihi taşıyan ve ilgili bankalarca Kuruma hitaben düzenlenecek belgelerin,

k) Sermayenin yüzde on ve daha fazlasını taahhüt eden gerçek kişi kurucuların mali durumları hakkında 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek raporun,

l) Sermayenin yüzde on ve daha fazlasını taahhüt eden kurucuların, gerekli kaynağı nasıl temin edeceklerine ilişkin yazılı bilginin ve ayrıca bu tutarı kendi ticari, sınai ve sair yasal faaliyetleri sonucunda her türlü muvazaadan arı olarak sağladıklarına ilişkin EK-7’de yer alan örneğe uygun olarak düzenleyip noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütnamenin,

m) Kurumla yürütülecek işlemlerde, varsa kurucuları temsile yetkili kişi veya kişilere verilmiş vekaletname örneklerinin,

n) Yönetim kurulu üyelerinin EK-8’de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenmiş ayrıntılı özgeçmişlerinin,

o) 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu kapsamında oluşturulan sistemler vasıtasıyla kimlik ve adres bilgilerine elektronik ortamda ulaşılabilenler hariç, yabancı uyruklu gerçek kişilerin, kimlik belgesi veya pasaportlarının noter onaylı örneklerinin eklenmesi gerekir.

(2) Kurucuların yurt dışında kurulu bir banka veya finansal kuruluş olması halinde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ı) bentlerinde belirtilen belgelere ilaveten;

a) Türkiye’de şirket kurulmasına ilişkin yetkili kurullarından alınmış karar örneklerinin,

b) Son beş yıla ait konsolide bağımsız denetim raporlarının,

c) Kurulmuş olduğu veya faaliyette bulunduğu ülkede faaliyette bulunmasının yasaklanmamış olduğuna veya faaliyetlerinde herhangi bir kısıtlama bulunmadığına ilişkin yetkili kurullarından alınmış belgenin,

ç) Ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet alanları, organizasyon yapısı, kurulu bulunduğu ülke dışındaki ve kurulu bulunduğu ülkedeki teşkilat yapısı, uluslararası mali piyasalardaki faaliyetleri hakkında ayrıntılı bilgi ve belgeler ile varsa derecelendirme şirketleri tarafından hazırlanan ve öngörülen derecelendirmeyi de içeren raporun

Kuruma gönderilmesi gerekir.

(3) Kuruluş izni başvurularında, şirketlerin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on ve üzeri paya sahip ortakları ile kontrolü elinde bulunduran ortaklarının Kurumun gözetimi ve denetimi altında faaliyet gösteren bankalar ve finansal holding şirketleri ile bunların 5411 sayılı Bankacılık Kanununa göre nitelikli pay sahipleri ve finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri, varlık yönetim şirketleri ile bunların yüzde on ve üzeri paya sahip veya kontrolü elinde bulunduran ortakları olması halinde, bunlara ilişkin olarak birinci fıkranın (b), (ç), (d), (e), (g), (ğ), (h), (ı), (i), (k) ve (o) bentlerinde belirtilen belgeler istenilmez.

(4) Kuruluş başvurularına ilişkin bilgi ve belgelerdeki eksikliklerin, eksikliğe ilişkin Kurum yazısının tebliğ tarihinden itibaren altı ay içinde giderilmemesi halinde başvuru geçersiz hale gelir.

(5) Şirketlerin birinci fıkranın (c) bendi çerçevesinde düzenlenecek ana sözleşme taslağında, konut finansmanı faaliyetinin işgal konusu olarak belirtilmesi zorunludur.

Faaliyet izni

MADDE 5 – (1) Kuruluş işlemlerinin mevzuat hükümlerine uygun şekilde gerçekleştirilmesinden ve Ticaret Siciline tescil ve ilan işlemlerinin tamamlanmasından, faaliyetlerine uygun hizmet birimleri ile risk yönetimi, iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulmasından, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulmasından ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumluluklarının belirlenmesinden sonra şirket tarafından, Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca kuruluş izni verilmesine ilişkin Kurul kararı tarihinden itibaren altı ay içinde;

a) Ana sözleşmenin yayımlandığı Ticaret Sicili Gazetesi'nin bir nüshası,

b) Yönetim Kurulu üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yardımcılarının Kanunun 13 üncü maddesinde belirtilen şartları taşıdığını tevsik edici belgeler ile birlikte Kuruma başvurulur.

(2) Kurumca, faaliyet izni için başvuran şirketin sermayesinin her türlü muvazaadan arı olarak nakden ödenip ödenmediği ile planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek düzeyde olup olmadığı, uygun hizmet birimleri ile risk yönetimi, iç kontrol, muhasebe, bilgi işlem ve raporlama sistemlerinin kurulup kurulmadığı, bu birimler için yeterli personel kadrosunun oluşturulup oluşturulmadığı ve personelin buna uygun görev tanımları ile yetki ve sorumlulukların belirlenip belirlenmediği hususları incelenir. Bu kapsamda, yürütülecek faaliyetlerin sürekliliğine ve bilgilerin güvenliği ile gizliliğine dair gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığı hususlarına ilişkin olarak, 06/04/2019 tarihli ve 30737 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Bilgi Sistemlerinin Yönetimine ve Denetimine İlişkin Tebliğ kapsamında şirketin bağımsız denetim kuruluşlarınca yapılacak yerinde inceleme neticesinde hazırlanan rapor da Kuruma iletilir. Söz konusu incelemeye ve bağımsız denetim raporuna ilişkin yapılacak değerlendirmeyi müteakip durumları uygun görülenlere Kurumca faaliyet izni verilir. Verilen izinler Resmî Gazete'de yayımlandıkları tarihten itibaren geçerlilik kazanır.

(3) Faaliyet izninin Resmî Gazete'de yayımlanmasından önce Kurumca yapılacak tebligata istinaden, kurucular tarafından Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen asgari sermayenin yüzde beşi tutarındaki sisteme giriş payının genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe birimlerine yatırıldığına dair belgenin Kuruma ibraz edilmesi gereklidir.

(4) Faaliyete geçilmesini müteakip, iletişim bilgileri ile birlikte faaliyete geçiş tarihinin Kuruma bildirilmesi zorunludur.

Şube açma

MADDE 6 – (1) Şirketlerin şube açması izne tabidir. Şube açma izni almak üzere Kuruma başvuracak şirketin 20, 21, 22, 24 ve 25 inci maddelerde yer alan standart oran ve sınırlamalara uyumlu olarak faaliyet göstermesi ve her bir şube için bir milyon Türk Lirası tutarında ödenmiş sermayeye sahip olması gereklidir.

(2) Kuruma yapılacak başvurulara, şube açılışına ilişkin yönetim kurulu kararının bir örneğinin eklenmesi zorunludur.

(3) Yapılacak değerlendirme sonucunda Kurumca uygun görülmesi halinde şirkete şube açma izni verilir.

(4) İzin tarihinden itibaren üç ay içinde, şubenin Ticaret Siciline tescil ve ilan ettirilmesi ve tescilin ilan edildiği Ticaret Sicili Gazetesinin bir nüshasının Kuruma gönderilmesi zorunludur.

(5) İzin tarihinden itibaren üç ay içinde şubenin tescil ve ilan ettirilmemesi halinde, izin geçersiz olur. Şirket kapanan şubelerini kapanış tarihini izleyen bir ay içinde Kuruma bildirir.

(6) Şubelerin adres değişikliklerinin bir ay içinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

(7) Şirketin bir ilde bulunan şubesinin başka bir ile taşınması, yeni şube açılması esaslarına tabidir.

(8) Şirket her ne ad altında olursa olsun şube dışında teşkilatlanmaya gidemez ve acentelik veremez.

Ana sözleşme değişikliği ve sermaye artırımı

MADDE 7 – (1) Ana sözleşme değişiklik tasarılarının, konu ile ilgili yönetim kurulu kararının bir örneği ile birlikte Kuruma gönderilmesi zorunludur.

(2) Sermaye artırımlarına ilişkin ana sözleşme değişikliklerinde birinci fıkradaki belgelere ve bir önceki sermayenin ödendiğinin tespitine ilişkin rapora ek olarak, sermaye artırımının iç kaynaklardan gerçekleştiriliyor olması halinde iç kaynakların sermayeye ilave edilebilirliğine ilişkin tespit raporunun, iç kaynaklara başvurulmadan gerçekleştirilecek sermaye artırımlarında ise arttırılacak tutarın her türlü muvazaadan âri olarak nakden ödeneğine ilişkin beyanın Kuruma gönderilmesi gerekir.

(3) İkinci fıkra uyarınca Kuruma gönderilecek raporların, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili mevzuat çerçevesinde, 26/12/2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen şartları haiz bağımsız denetçiler tarafından onaylanması zorunludur.

(4) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde kayıtlı sermaye sistemine geçmiş şirketler için kayıtlı sermaye tavanı içinde yapılacak sermaye artırımlarında, ikinci fıkra kapsamında Kuruma bildirimde bulunulması zorunludur.

(5) Ana sözleşme değişikliğinin yayımlanmasını müteakip değişikliğin yayımlandığı Ticaret Sicili Gazetesinin bir nüshası yedi iş günü içerisinde Kuruma gönderilir.

(6) Sermayenin mevzuata aykırı olarak artırıldığı tespit edilen kısmı özkaynak hesaplamasında dikkate alınmaz.

Pay edinim ve devirleri

MADDE 8 – (1) Kanunun 11 inci maddesi uyarınca Kurulun iznine tabi pay edinim ve devirlerinde, pay edinecek gerçek ve tüzel kişilerce Kuruma yapılacak başvurulara, 4 üncü maddenin birinci fıkrasında sayılan belgelerin (a) ve (c) bentleri hariç olmak üzere, eklenmesi zorunludur.

(2) Kanunun 11 inci maddesi uyarınca Kurulun iznine tabi pay edinim ve devirlerinde, payları devralacakların yurt dışında kurulu bir banka veya finansal kuruluş olması halinde,

Kuruma yapılacak başvurulara, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgelerin eklenmesi zorunludur.

(3) Pay defterine kaydedilen hisse devirlerinin izne tabi olmasalar bile bir ay içinde Kuruma bildirilmesi zorunludur.

Birleşme, bölünme ve devir

MADDE 9 – (1) Bu madde kapsamında şirketlerin birleşme, bölünme ve devri Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki usul ve esaslar dışında genel hükümlere tabidir.

(2) Birleşme, bölünme veya devire ilişkin Kurulca verilecek izin için Kuruma verilecek başvuru dilekçesine;

a) Birleşme, bölünme veya devire ilişkin yönetim kurulu kararı,

b) Birleşme, bölünme veya devir işlemi sonrasında mevcut yükümlülüklerin yerine getirilmesine dair plan,

c) Birleşme, bölünme veya devir sözleşmesi,

ç) Şirket özkaynağının tespitine, birleşme ve değiştirme oranlarının hesaplanmasına, gerçekleştirilecek sermaye artırım tutarının belirlenmesine ve birleşme, bölünme veya devire esas mali tablolara ilişkin bağımsız denetim raporları,

d) Birleşme, bölünme veya devir sonucu oluşacak ana sözleşme taslağı,

e) Birleşme, bölünme veya devir işleminin gerekçelerini ortaya koyan rapor,

f) Birleşme, bölünme veya devirden itibaren üç yıllık hedeflerin ortaya konulduğu tahmini mali tablolar ve birleşme veya bölünme sonrası tahmini bilanço eklenir.

(3) İzin tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde şirket genel kurulunda karar almak suretiyle birleşme, bölünme veya devir işlemlerine geçilmediği takdirde verilen izin geçersiz olur. Yeniden izin alınmadan bu işlemlere devam olunamaz.

İradi tasfiye

MADDE 10 – (1) Şirketlerin faaliyetlerine son vermeleri ve iradi tasfiyeleri Kurulun iznine tabidir. Şirketin faaliyetlerine son vermesi ve iradi tasfiyesi için konuya ilişkin yönetim kurulu kararı ile birlikte Kuruma başvurusu gerekir.

(2) İzin tarihinden itibaren üç ay içinde şirket tarafından tasfiye kararı alınmadığı takdirde verilen izin geçersiz olur, yeniden izin alınmadan faaliyetin sona erdirilmesine ve tasfiye işlemlerine devam olunamaz. Tasfiye kararı verildikten sonra en geç on beş gün içinde tasfiye işlemlerine başlanır.

(3) Bu maddeye göre tasfiye olacak şirketlerin, müşterilerine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirebileceğine dair bir tasfiye planını Kuruma sunması zorunludur. İradi tasfiye planında şirketin tahsisat ödemeleri başta olmak üzere yükümlülüklerini yerine getirmesini engelleyecek işlemlere izin verilmez.

(4) Tasarruf finansman şirketleri iradi tasfiye izni almalarını müteakip, durumlarını Türkiye çapında basımı ve dağıtımı yapılan en az iki gazete ile ilân ve şirket müşterileri ile diğer alacaklılarına veya bu durumda sayılabilecek kişi ve kurumlara tebliğ ederler.

(5) Şirketlerin tasfiyesi, yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve alacaklarının tahsili bizzat şirket tarafından yapılarak gerçekleştirilir. Bu durumdaki şirketler, vadelerine göre varlık ve yükümlülükleri sona erene kadar faaliyetine devam eder, ancak tasfiye izni verilmesinden sonra yeni müşteri edinemez ve yükümlülüklerini yerine getirmesini engelleyecek hiçbir yeni taahhüt altına giremez.

(6) Bu madde hükümlerine göre gerçekleştirilen tasfiye işlemlerinin, üçüncü fıkra uyarınca sunulan plana göre gerçekleştirilmediğinin veya tasfiye sürecinin herhangi bir aşamasında, sunulan planın müşterilere ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesi için yeterli olmadığına veya tasfiye sürecinin herhangi bir sebepten dolayı müşterilerin hak ve

menfaatlerinin zarara uğratılmasına neden olduğunun tespit edilmesi halinde Kurulca iradi tasfiye izninin iptal edilmesini müteakip tasfiye işlemleri Kanununun 50/A maddesi kapsamında yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Kurumsal Yönetim

Yönetim kurulu üyeleri ile genel müdür ve yardımcılara ilişkin bildirimler

MADDE 11 – (1) Şirket yönetim kurulu üyelerinin, genel müdürlerinin ve genel müdür yardımcılarının, atanmalarından veya seçilmelerinden sonra on beş gün içinde, şirket tarafından Kuruma hitaben düzenlenecek bir yazı ekinde;

a) Mesleki tecrübelerini ve aldıkları eğitimleri içeren Ek-8’de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenecek ayrıntılı öz geçmişleri ile lisans ve varsa lisansüstü diplomalarının noter onaylı halinin ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu kapsamında oluşturulan sistemler vasıtasıyla kimlik ve adres bilgilerine elektronik ortamda ulaşılabilenler hariç, yabancı uyruklu kişiler için kimlik belgesi veya pasaportlarının noter onaylı örnekleri,

b) Müflis olmadıklarına ve konkordato ilan etmiş olmadıklarına ilişkin yetkili Asliye Ticaret Mahkemelerinden alınacak belgeler,

c) 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 71 inci maddesi uygulanan bankalarda veya 5411 sayılı Bankacılık Kanununun yürürlüğe girmesinden önce Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmiş olan bankalarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına dair noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütname (EK-5) ile bu hususlara ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonundan temin edecekleri belgeler,

ç) Tasfiyeye tabi tutulan bankerler ile iradi tasfiye haricinde faaliyet izni kaldırılan faktoring, finansal kiralama, finansman, tasarruf finansman ve sigorta şirketleri ile para ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlarda doğrudan veya dolaylı olarak yüzde on veya daha fazla paya sahip olmadığına veya kontrolü elinde bulundurmadığına ilişkin noter huzurunda imza edecekleri birer taahhütname (EK-6),

d) Arşiv kaydını da içeren son altı ay içinde alınmış adli sicil belgeleri,

e) Atanmalarına veya seçilmelerine ilişkin genel kurul ya da yönetim kurulu kararının noter onaylı bir örneği,
Kuruma gönderilir.

(2) Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, genel müdürün bulunmadığı hallerde genel müdür ile aynı nitelikleri haiz olmak kaydıyla yönetim kurulu toplantılarına genel müdür vekili olarak katılacak kişiler ve bu kişilerin hangi hallerde toplantılara katılacakları yönetim kurulunca belirlenir.

(3) Şirket yönetim kurulu üyesi, genel müdür ve genel müdür yardımcısı olarak görev yapanların herhangi bir nedenle görevden ayrılması halinde görevden ayrılan kişi ve ilgili şirket tarafından görevden ayrılma nedenlerinin ayrılış tarihinden itibaren on beş gün içinde Kuruma yazılı olarak bildirilmesi zorunludur.

İç sistemler ve bilgi sistemleri

MADDE 12 – (1) Şirketler, maruz kaldıkları risklerin izlenmesi, kontrolünün sağlanması, tasarruf finansman faaliyetlerinin kapsamı ve yapısıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun ve yönetim kuruluna bağlı olarak görev yapacak yeterli ve etkin bir risk yönetimi, iç kontrol ve iç denetim sistemi kurmak ve işletmekle yükümlüdürler.

(2) Risk yönetimi, iç kontrol ve iç denetim sistemlerinin bu Yönetmeliğe uygun olarak tesis edilmesi, işlerliğinin, uygunluğunun, etkinliğinin ve yeterliliğinin sağlanması, bu sistemler ile muhasebe ve raporlama sistemlerinin Kanun ve ilgili düzenlemeler çerçevesinde işleyişini

ve üretilen bilgilerin doğruluğunun ve bütünlüğünün güvence altına alınması ve şirket içindeki yetki ve sorumlulukların belirlenmesi münhasıran yönetim kurulunun sorumluluğundadır.

(3) Şirketler, tasarruf finansman faaliyetini etkin ve güvenli bir şekilde sürdürebilmek amacıyla uygun bir risk yönetimi sistemi tesis etmek ve bu kapsamda risk politikalarını oluşturmak, uygulamak ve raporlamak zorundadır. Risk yönetimi faaliyetleri yönetim kuruluna bağlı olarak çalışacak risk yönetimi birimi ve personeli tarafından yürütülür.

(4) Risk yönetimi sistemi ve risk politikaları, tasarruf finansman faaliyetinden kaynaklanan risklerin analizine ilişkin yöntem ve modellerin geliştirilmesini ve bu risklerin sürekli olarak ölçüm ve yönetimini kapsar.

(5) Şirket yönetim kurulunca, yönetim kurulunun risk politikalarının tasarruf finansman faaliyetinden kaynaklanan risklere uygun şekilde belirlenmesi ve etkin bir risk yönetimi sistemi tesis edilmesine ilişkin görevlerine yardımcı olmak üzere, en az iki yönetim kurulu üyesi ve risk yönetim birimi yöneticisi olmak üzere en az üç üyeden oluşan risk yönetimi komitesi oluşturulur. Risk yönetim komitesi ayda en az bir kez toplanır.

(6) Risk yönetim birimi yöneticisinin bankacılık, finans, finansal matematik, istatistik, ekonometri, mühendislik veya eşdeğeri alanlarda lisans veya lisansüstü düzeyde eğitim almış olması, bu alanlarda en az beş yıllık mesleki deneyime sahip olması ve tasarruf finansman faaliyetinin risk yönetim süreçlerini yürütebilecek gerekli teknik bilgiye haiz olması şarttır. Risk yönetim birimi yöneticisi icrai nitelikte bir görev alamaz.

(7) Şirketler, faaliyetlerinin mevzuata, iç düzenlemelerine ve tasarruf finansman faaliyetinin mahiyetine uygun olarak yürütülmesini, muhasebe ve raporlama sisteminin bütünlüğünü, güvenilirliğini ve bilgilerin zamanında elde edilebilirliğini her seviyedeki personeli tarafından uyulacak ve uygulanacak sürekli kontrol faaliyetleri ile sağlamak üzere iç kontrol sistemi tesis etmek zorundadır. İç kontrol faaliyetleri yönetim kuruluna bağlı olarak çalışacak, şirketin faaliyet yapısı ve kapsamıyla uyumlu sayıda olmak üzere asgari bir kişiden oluşan ve münhasıran iç kontrol faaliyetleri ile iştigal eden iç kontrol personeli vasıtasıyla gerçekleştirilir. İç kontrol personeli tarafından, gerçekleştirilen iç kontrol faaliyetlerine ilişkin olarak Haziran ve Aralık sonu itibarı ile yılda iki kez yönetim kuruluna veya yönetim kurulunun belirleyeceği genel müdür dışındaki bir yönetim kurulu üyesine raporlama yapılır.

(8) Şirketler, faaliyetlerinin mevzuata, ana sözleşmeye, iç düzenlemelere ve tasarruf finansman faaliyetinin mahiyetine uygunluğunun denetlemesi amacıyla, bütün birim ve şubelerini kapsayan bir iç denetim sistemi kurmak zorundadır. İç denetim faaliyetleri tarafsız ve bağımsız bir şekilde ve gerekli meslekî özen gösterilmek üzere, münhasıran iç denetim faaliyetleri ile iştigal eden ve yönetim kuruluna bağlı olarak çalışacak yeteri sayıda iç denetçi tarafından yürütülür. İç denetim faaliyetleri kapsamında, şirket faaliyetlerinin mevzuata, ana sözleşmeye, iç düzenlemelere ve tasarruf finansman faaliyetinin mahiyetine uygunluğuna dair yılda en az bir kez yönetim kuruluna raporlama yapılır.

(9) Şirket nezdinde oluşturulacak bilgi sistemleri, şirketin ölçeği, faaliyetlerinin ve sunulan ürünlerin niteliği ve karmaşıklığı ile uyumlu olarak yapılandırılır. Bilgi sistemleri, şirketle ilgili tüm bilgilerin elektronik ortamda güvenli bir şekilde saklanmasına ve kullanılmasına imkân verecek yapıda oluşturulur. Bilgi sistemlerinin güvenilirliğinin sağlanması ve düzenli olarak güncellenerek gerekli değişikliklerin yapılması zorunludur.

Bağımsız denetim

MADDE 13 – (1) Şirketlerin bağımsız denetimi 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili mevzuat çerçevesinde, kamu yararını ilgilendiren kuruluşlarda bağımsız denetim yapmak üzere yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca yapılır.

(2) Şirketin yılsonu mali tablolarına ilişkin bağımsız denetim raporlarının takip eden yılın 15 Nisan tarihine kadar, Haziran sonu bağımsız denetim raporlarının da 15 Ağustos tarihine kadar Kurum veritabanına raporlanması zorunludur.

Yıllık faaliyet raporu

MADDE 14 – (1) Şirketler, statülerine, yönetim ve organizasyon yapılarına, insan kaynaklarına, faaliyetlerine, finansal durumlarına, yönetimin değerlendirmeleri ve geleceğe yönelik beklentilerine ilişkin bilgileri, finansal tablolarını, özet yönetim kurulu raporunu ve bağımsız denetim raporunu da içeren yıllık faaliyet raporu hazırlamak ve en geç devam eden yılın Nisan ayı sonuna kadar Kuruma göndermek ve internet sitelerinde yayımlamak zorundadırlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tasarruf Finansman Faaliyeti

Genel faaliyet ilkeleri dokümanı

MADDE 15 - (1) Şirketler, tasarruf finansman faaliyetinin kapsam ve işleyişi ile sözleşmelerinin genel çerçevesini belirlemek üzere, genel faaliyet ilkelerini düzenleyen bir doküman hazırlamak ve faaliyetlerini bu dokümana göre sürdürmek zorundadır.

(2) Genel faaliyet ilkeleri dokümanı asgari olarak;

a) Tasarruf finansman sözleşmesi kapsamında müşterinin biriktirmesi gereken toplam tasarruf tutarı ile tasarruf döneminden sonra hak kazanılan finansman miktarına, organizasyon ücreti ve masraflar ile varsa sözleşme kapsamındaki diğer getiri ve maliyetlere ilişkin hesaplama yöntemlerine,

b) Tahsisat fonu bileşimi, tahsisat tarihi ve tahsisat için ön koşullara ve tahsisat sırasının belirlenmesi yöntemlerine,

c) Şirketin kendi hesapları ile tasarruf fon havuzu hesaplarının ayırımına,

c) Tasarruf fon havuzu yatırımlarından elde edilen net getirilerin hesaplanmasına,

ç) Finansmana konu olan varlıkların değerinin hesaplanmasına,

d) Ticari amaçlı sözleşmelere ilişkin usul ve esaslara,

e) Tamamlanmadan sona erdirilen sözleşmelere ilişkin tasarrufların geri ödeme sürecine,

f) İhtiyat fonunun hesaplanmasına ve tutulmasına,

g) Sözleşmelerde yer alacak unsurlara

ilişkin gerekli açıklamaları içerir.

(3) Genel faaliyet ilkeleri dokümanı uygulanmaya başlanmadan önce Kuruma gönderilir. Bir şirketin müşterilerine ilişkin yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğinin tespit edilmesi halinde, Kurum genel faaliyet ilkeleri dokümanında değişiklik yapılmasını veya uygun göreceği bir dokümanın uygulanmasını şart koşabilir.

(4) Genel faaliyet ilkeleri dokümanının hazırlanmasından ve faaliyetlerinin söz konusu dokümana göre icra edilmesinden şirket yönetim kurulu sorumludur.

Tasarruf finansman sözleşmesi

MADDE 16 – (1) Tasarruf finansman sözleşmelerine yalnızca konut, çatılı işyeri veya taşıt edinimi amacıyla tasarruf yapılması ve finansman sağlanması konu edilebilir.

(2) Tasarruf finansman sözleşmeleri, çerçeve sözleşme olarak Kurulun uygun görüşü alınarak Birlik tarafından belirlenir.

(3) Şirketler, kimliklerini belgelemeyen müşteriler ile sözleşme düzenleyemez ve işlem yapamazlar.

(4) Sözleşmede asgari olarak;

- a) Konut, çatılı işyeri veya taşıt olarak belirlenmiş finansman konusuna,
- b) Sözleşmenin tutarına, asgari tasarruf oranına, finansman tutarına, varsa finansman maliyetine ve toplam geri ödeme tutarına,
- c) Tasarruf dönemi ile finansman dönemi vadeleri, öngörülen tahsisat tarihi ve finansman geri ödeme tarihlerine,
- ç) Finansman tarihi itibarıyla finansman dönemi için talep edilmesi öngörülen teminatlara,
- d) Tasarruf dönemi ödemeleri ile finansman dönemi geri ödemelerinin durdurulması veya ertelenmesi ile sözleşme tutarının değiştirilmesine ilişkin şartlara,
- e) Sözleşmenin devrine ve veraset yoluyla intikaline,
- f) Organizasyon ücreti ile diğer masraf kalemlerine ve bunlara ilişkin oran ve tutarlara,
- g) Varsa tasarruf dönemi için müşteriye sağlanacak getiriye,
- ğ) Tahsisat ödemesinin yapılması için gerekli şartlara ve ödeme sırasının belirlenme yöntemi ve kurallarına,
- h) Sözleşmenin sona erme şartlarına ve hukuki sonuçlarına,
- ı) Sözleşmenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde müşteriye iade edilecek tutarın iade süresi ve şartlarına,
- i) Kullanılacak finansmana ilişkin sigorta politikasına, sigortalanacak tutara, müşteri tarafından ödenecek sigorta primine ve müşterinin mevcut sigorta poliçelerinin kabul şartlarına,
- j) Sözleşme kapsamında tarafların temerrüde düşmesine,
- k) Tasarruf dönemindeki ödemelerin yapılmamasının taraflar bakımından hukuki sonuçlarına,
- l) Sözleşmeden cayma ve fesih haklarına,
- m) Tarafların diğer hak ve yükümlülüklerine,
- n) Uyuşmazlık halinde yetkili olan mahkemeye ilişkin koşul ve hükümler yer alır.

(5) Şirket sözleşmenin kurulmasından en az bir gün önce, dördüncü fıkradaki hususları içeren bir ön bilgilendirme formunu müşteriye iletmekle yükümlüdür. Bilgilendirme formlarında tarih ve devam eden belge numarasının yer alması zorunludur. 07/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve bu kanuna ilişkin alt düzenlemelerde yer verilen hükümler saklıdır.

Müşteri hakları

MADDE 17 – (1) Sözleşmenin tahsisattan önce sona ermesi halinde, sekizinci fıkra uyarınca belirlenen geri ödeme süreleri saklı kalmak kaydıyla, müşterilerin şirket nezdindeki tasarruflarını geri alma hakları hiçbir suretle sınırlandırılmaz.

(2) Şirketlerin müşterilerini tasarruf finansman sisteminin işleyişi, tasarruf finansman sözleşmelerinde yer alan hükümler, cayma ve fesih hakları konusunda etkin bir şekilde bilgilendirmesi esastır.

(3) Grup müşterilerinin tahsisat tarihleri, grup için öngörülen toplam ay sayısı üzerinden yapılan çekilişe göre belirlenir. Grubun ay sayısı ile müşteri sayısının eşit olması zorunlu değildir. Çekilişli gruplarda, grubun toplam tasarruf ay sayısının asgari yüzde kırkı kadar sözleşme ilişkisi kurulmuş müşteri bulunması zorunludur. Bu oranı henüz karşılamayan gruplarda tasarruf dönemi başlatılamaz, müşterilerden tasarruf ödemesi ve organizasyon ücreti alınmaz. Cayma veya fesih hakkının kullanımı dolayısıyla müşteri sayısı bu oranın altına düşen gruplarda şirket kendi özkaynaklarını kullanarak asgari müşteri sayısını tamamlar. Kurul, bu fıkarda yer alan oran ve sınırlamaları değiştirmeye veya bu konuda ilave sınırlamalar getirmeye yetkilidir.

(4) Şirket, verilen hizmetlerden kaynaklanan sorulara cevap verecek bir sistem kurmakla ve bu hizmetle ilgili olarak müşterilerini bilgilendirmekle yükümlüdür.

(5) Şirket, taraflar arasında kurulan sözleşmenin bir örneğini müşterilerine teslim etmek zorundadır. Talepleri hâlinde müşteri ile yapılan işlemlere ilişkin her türlü belgenin örneği, ücret talep etmeksizin müşterilere verilir.

(6) Şirketler, tasarruf finansman faaliyetleri kapsamında yeni müşteri kazanımı amacıyla mevcut müşterilerine yönelik tasarruf fon havuzu kaynaklarından teşvik edici herhangi bir uygulamada bulunamazlar.

(7) Tasarruf dönemine ilişkin olarak, sözleşme kapsamında müşteriden ipotek, rehin veya senet gibi teminatlar alınamaz, organizasyon ücreti dışında müşteriyi ödeme yükümlülüğü altına sokacak herhangi bir işlem yapılamaz.

(8) Müşterinin, Kanunun 39/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sözleşmeden cayma hakkını kullanması durumunda organizasyon ücreti de dâhil hiçbir kesinti yapılmaksızın yaptığı tüm ödemeler cayma kararının şirkete bildirilmesinden itibaren on dört gün içinde müşteriye iade edilir. Müşterinin sözleşmede fesih hakkını kullanması durumunda tasarrufunun ve varsa tahakkuk etmiş getirisinin iadesi, iade talep tarihinden itibaren azami altı ay içerisinde müşterinin göstereceği kendi adına açılmış banka hesabına defaten yapılır.

Mesleki ve etik ilkeler

MADDE 18 – (1) Şirketler ile bunların mensupları; Kanuna, bu Yönetmeliğe, diğer ilgili düzenlemelere, kuruluş amaç ve politikalarına uygun olarak faaliyetlerin icra edilmesini temin etmeye yönelik Birlik tarafından kabul edilen Mesleki ve Etik İlkelere uymakla yükümlüdürler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Koruyucu Hükümler

Özkaynak hesaplarında izlenecek tutarlar

MADDE 19 –(1) Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca şirketlerin tahsil ettikleri organizasyon ücretlerinin binde beşi oranında ayrılan tutarlar özkaynak hesaplarında izlenir.

Standart oran

MADDE 20 – (1) Şirketin özkaynağının, toplam aktiflerine oranının asgari yüzde üç olarak tutturulması ve idame ettirilmesi zorunludur.

(2) Kurul, şirketin aktif yapısını ve mali bünyesini dikkate alarak standart oranın artırılmasını veya şirket bazında farklılaştırılmasını kararlaştırabilir.

(3) Standart oranı sağlayamayan şirket, bu oranı tutturuncaya kadar yeni sözleşme yapamaz.

Sözleşme sınırlamaları

MADDE 21 – (1) Bir şirketin imzalayacağı;

a) Tahsisat tutarı bir milyon Türk Lirasını aşan yüksek tutarlı sözleşme tutarlarının toplamı, şirketin ilgili tarihteki toplam sözleşme tutarının yüzde on beşini,

b) Taşıt alımına ilişkin sözleşmelerin toplam tutarı, şirketin toplam sözleşme tutarının yüzde yirmi beşini,

c) Ticari amaçlı sözleşmelerin toplam tutarı, şirketin toplam sözleşme tutarının yüzde onunu aşamaz.

(2) Şirketlerin tahsisat ödemesi yapabilmesi için;

a) Müşteri bazlı sözleşmelerde, sözleşme tutarının yüzde kırkı kadar tasarruf yapılması ve öngörülen sözleşme süresinin beşte ikisine ulaşılması,

b) Çekilişli sözleşmelerde, henüz çekilişte çıkmayan müşterilere yapılacak tahsisat ödemelerinde, ödeme yapılacak tarih itibarıyla grubun sözleşme tutarları toplamının yüzde kırkı

kadar bir tutarın şirketin tasarruf fon havuzu hesabında toplanması ve grubun toplam süresinin en az beşte ikisinin tamamlanmış olması zorunludur. Çekilişli sözleşmelerde müşteriler, çekiliş grubuna girdiği tarihten itibaren üç tasarruf ödemesi yapmadan tahsisat ödemesi alamaz.

(3) Kurul, tasarruf finansman sisteminin risk yönetimi kapsamında, bu maddede öngörülenlere ilave asgari veya azami oran, sınırlama veya hesaplama yöntemi belirlemeye, mevcut oranlarda ve yüksek tutarlı sözleşme sınırında mal, hizmet veya kuruluş bazında değişiklik yapmaya yetkilidir.

Finansman sınırlamaları

MADDE 22 – (1) Bir şirket tarafından sağlanabilecek finansmanların toplamı, tasarruf fon havuzu ile özkaynakları toplamının yüzde yetmiş beşini aşamaz.

(2) Bir müşteriye sağlanabilecek finansman tutarı, müşterinin sözleşmede öngörülen toplam tasarruf tutarının yüzde yüz ellisini geçemez. Çekilişli sözleşmelerde çekilişte tahsisata hak kazanan müşteriler için asgari tasarruf tutarının birikmiş olması şartı aranmaz.

(3) Tasarruf finansman sözleşmelerinde finansman döneminin azami vadesi konut ve çatılı işyeri sözleşmeleri için yüz yirmi ayı, taşıt sözleşmeleri için altmış ayı aşamaz.

(4) Şirketlerin bankalardan alacağı krediler ile tahvil, kira sertifikası ihracı ve benzeri borçlanma araçları vasıtasıyla edinebileceği mali yükümlülüklerinin toplamı özkaynaklarının yüzde otuzunu geçemez. Özkaynaklarda mali yükümlülüğün edinilmesinden sonra meydana gelecek düşüşler nedeniyle oluşacak aşımalar bu fıkra kapsamındaki sınırlamada dikkate alınmaz.

(5) Kurul, bu maddede yer alan sınırlamaları değiştirmeye veya bu konuda ilave sınırlamalar getirmeye yetkilidir.

Tasarruf fon havuzunun değerlendirilmesine ilişkin sınırlamalar

MADDE 23 – (1) Tasarruf fon havuzunda toplanan tutarlar, şirket tarafından ikinci fıkrada belirtilen faizsiz yatırım araçlarında değerlendirilir. Bu yatırımlardan elde edilen getiri, sözleşmede müşteriye getiri sağlanması öngörülmüş olması halinde sözleşmede yer alan hükümler çerçevesinde müşterilerin tasarruf birikimlerine ilave edilir. Sözleşmede müşteriye getiri sağlanmasının öngörülmemiş olması halinde, söz konusu getiriler tasarruf fonu havuzunun içinde ihtiyat fonu olarak ayrılır.

(2) Tasarruf fon havuzunda toplanan tutarlar,

a) Hazine ve Maliye Bakanlığının ihraç etmiş olduğu yurt içi kira sertifikalarının alımında,
b) Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankalarında açılacak vadeli ve vadesiz katılma hesaplarında,

c) Türkiye’de faaliyet gösteren varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen yurt içi kira sertifikalarının alımında,

ç) Kurulca uygun görülecek diğer faizsiz yatırım araçlarında değerlendirilebilir.

(3) İkinci fıkrada sayılan her bir yatırım aracı için Kurul, azami veya asgari nitelikte oran belirleyebilir.

(4) Şirket, tasarruf fon havuzu fonlarının değerlendirilmesinde 29 uncu madde hükümlerine uygun hareket etmek zorundadır.

(5) Tasarruf fon havuzunda biriken tutarların tutulduğu hesaplar, şirketin kendi hesaplarından ayrılır. Bu hesaplar, sözleşmelerini finansman döneminden önce sona erdiren veya cayma hakkını kullanan müşterilere yapılacak geri ödemeler ile tahsisat ödemeleri ve bu madde kapsamındaki yatırım faaliyetleri dışında kullanılamaz.

Gayrimenkul edinilmesine ilişkin sınırlamalar

MADDE 24 – (1) Bir şirketin gayrimenkullerinin net defter değerleri toplamı özkaynaklarının yüzde ellisini aşamaz. Bu hesaplamada, değerlendirme veya enflasyon düzeltilmesine bağlı olarak oluşan ve gayrimenkul hesabına eklenen değer artışları yüzde elli oranında dikkate alınır.

(2) Sözleşmeler kapsamındaki finansman alacaklarından dolayı edinilmek zorunda kalındığı tevsik edilen gayrimenkuller ve diğer varlıklar, birinci fıkradaki sınırın hesaplamasında dikkate alınmaz. Bu kapsamda elde edilen gayrimenkullerin ve diğer varlıkların üç yıl içerisinde elden çıkarılması zorunludur.

(3) Birinci fıkrada zikredilen sınırların aşılması hâlinde, aşım tutarı özkaynak hesaplamasında indirim kalemi olarak dikkate alınır.

Bağış sınırları

MADDE 25 – (1) Şirketin bir malî yılda yapabileceği bağış miktarı, özkaynaklarının binde dördünü aşamaz. Yapılan bağış ve yardımların en az yarısının, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider veya indirim olarak dikkate alınabilecek bağış ve yardımlardan oluşması zorunludur.

Aşımların giderilmesi

MADDE 26 – (1) Kanuna ve bu Yönetmeliğe ve bunlara istinaden çıkartılan düzenlemelerde yer alan sınırlama ve oranlara ilişkin aşım ve özkaynaklarda meydana gelebilecek düşüşler nedeniyle özkaynağın belirli bir oranı ile ilişkilendirilen sınırlama ve oranlarda aşımın oluşması hâlinde, bu aşım Kurumca belirlenecek bir süre içinde giderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Risk Yönetimi

Tasarruf finansman faaliyeti risklerinin ölçümü ve yönetimi

MADDE 27 – (1) Şirketler, münhasıran tasarruf finansman faaliyetlerinden kaynaklanan maruz kaldıkları risklerin ölçümü ve yönetilmesi için uygun yöntemleri belirlemek ve bunları düzenli olarak uygulamak ve Kurumun uygun gördüğü sürede ve biçimde raporlamakla yükümlüdür.

(2) Kurum, şirketlerden maruz kaldıkları risklerin ölçülmesi ve hesaplanması ile 28, 29 ve 30 uncu madde kapsamındaki hesaplamalar için geleceğe yönelik bilimsel tahmin sonuçları üretmek üzere simülasyon modelleri kullanılmasını isteyebilir.

(3) Simülasyon modelleri Kurumun uygun görüşü sonrasında ürün tarifesi oluşturma, ihtiyat fonu tutarı hesaplama, tasarruf fon havuzu fazlasının kullanımı ve diğer likidite yönetimi faaliyetlerinde kullanılabilir.

Likidite yönetimi

MADDE 28 – (1) Şirketler, müşterilerine olan yükümlülüklerini vadesinde veya yasal süreleri içerisinde yerine getirebilecek düzeyde nakit veya en fazla iki gün valörlü olarak nakde dönüştürülebilir yatırım araçlarına sürekli olarak sahip olmak zorundadır.

(2) Şirketler, ürün tarifesinin oluşturulması, tahsisat tarihi belirleme, ihtiyat fonu tutma, tasarruf fon havuzunun yatırım olarak değerlendirilecek kısmının belirlenmesi, şube açma, personel istihdamı, reklam ve tutundurma faaliyetleri de dâhil olmak üzere tüm faaliyetlerini birinci fıkra kapsamındaki likidite düzeyini koruyacak şekilde gerçekleştirmek zorundadır.

(3) Şirketler, likidite düzeylerini en az 10 yıllık bir vade dilimini kapsayacak şekilde hesaplamak, Kuruma raporlamak, 21 ve 22 nci maddelerde yer verilenler ile Kurul tarafından belirlenen diğer sınırlara aykırılık oluşması durumunda Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

(4) Şirketler likidite düzeyini, her bir müşteri, çekiliş grubu ve şirketin toplam likidite düzeyi bazında olmak üzere, ayrı ayrı hesaplamakla yükümlüdür.

(5) Likidite hesaplamasında vadeler itibariyle gelecekteki yeni müşteri girişleri, sözleşmelerden cayma yoluyla çıkışlar, tahsisat ödemeleri ve daha önce yapılan tahsisatlardan geri ödemeler, yatırımların vadeleri veya nakit varlıklara dönüşme süreleri bilimsel yöntemler kullanılarak tahmin edilir.

(6) Şirketler likidite hesaplama ve yönetimini gerçekleştirmek üzere yeterli sayıda personel istihdam etmek ve uygun bilgi sistemi altyapısını kurmakla yükümlüdür.

(7) Likidite hesaplama, raporlama ve yönetimi şirket yönetim kurullarının sorumluluğundadır.

Ürün tarifelerinin belirlenmesi ve fiyatlama

MADDE 29 – (1) Şirketler, sundukları her bir sözleşme için, organizasyon ücreti ve diğer masraflar da dâhil edilerek toplam maliyet hesaplanması suretiyle tarife oluşturmak ve müşterileri sözleşme kapsamındaki maliyetler hakkında bilgilendirmekle yükümlüdür. Çekilişli gruplar için tarife, grup ay sayısı bazında çekilişte çıkma tarihine göre değişiklik gösterecek şekilde belirlenir.

(2) Şirketler, maliyet hesaplamasını, aynı dönemdeki veya aynı çekiliş grubundaki müşteriler arasında haksızlık oluşturmayacak şekilde yapmak zorundadır.

(3) Şirketler hazırladıkları tarifeleri uygulamaya geçirmeden önce, tarife planlarını söz konusu tarife için yapılan likidite analizleri ile birlikte Kurumun uygun görüşüne sunarlar. Kurumca uygun görülmeyen tarifeler yürürlüğe konulamaz.

İhtiyat fonu

MADDE 30 – (1) Şirketler, müşteri giriş veya çıkışları dolayısıyla karşı karşıya kalabilecekleri öngörülme yükümlülüklerini karşılamak üzere tasarruf fon havuzu toplamının asgari yüzde üçünü, tasarruf fon havuzunun içinde ihtiyat fonu olarak tutmakla yükümlüdür. Kurul, asgari ihtiyat fonu oranını yüzde bire kadar azaltmaya veya iki katına kadar arttırmaya yetkilidir.

(2) İhtiyat fonunun tutulabileceği yatırım araçları, yalnızca katılım hesaplarından veya en fazla iki gün valörlü olarak nakde dönüştürülebilir yatırım araçlarından oluşabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Yurt dışından temin edilecek belgeler

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yabancı uyruklu kişilerden, gerekli görülen ve ilgili ülke mevzuatına göre temin edilmesi mümkün olan belgeler istenir.

(2) Yabancı uyruklu kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilememesi durumunda, bu durumun ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Kuruma tevsik edilmesi zorunludur.

(3) Yabancı uyruklu kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilemediği ve bu durum ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Kuruma tevsik edilemediği takdirde, söz konusu tevsikin yapılamayacağına dair ilgili gerçek kişi veya tüzel kişilerce yazılı olarak beyanda bulunulması zorunludur.

(4) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsolosluğunca veya

Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan 20/6/1984 tarihli ve 3028 sayılı Kanun ile kabul edilen Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

Dış hizmet alımına ilişkin sınırlamalar

MADDE 32 – (1) Şirketler, tasarruf finansman faaliyeti, muhasebe ve raporlama ve iç sistemler kapsamındaki faaliyetlerini kendi bünyelerinde gerçekleştirmek zorundadır. Bu faaliyetler üçüncü taraflara devredilemez ve danışmanlık hariç dış hizmet alımı yapamaz.

İntibak süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Kanunun geçici 7 nci maddesi kapsamında Kuruma başvuracak şirketler, verecekleri dilekçe ekinde noter onaylı;

a) Tasarruf finansman faaliyetinde bulduklarına dair beyanı (Ek-9C),

b) Bilgi formu ve süreç kapsamında takip edilecek planı (Ek-9A),

c) Sürecin tamamlanacağına ilişkin yönetim kurulunun taahhüdünü (Ek-9B),

ç) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili mevzuat çerçevesinde, kamu yararını ilgilendiren kuruluşlarda bağımsız denetim yapmak üzere yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim kuruluşu ile yapılan bağımsız denetim sözleşmesini sunmak zorundadır. Kurum gerekli göreceği ilave bilgi ve belgeleri talep edebilir.

(2) İntibak veya iradi tasfiye kararı alan şirketlerin Kurulca uygun görülecek plan dâhilinde bağımsız denetim raporlarını Kuruma sunmaları zorunludur.

Edinilmiş gayrimenkuller ve ortaklık payları

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) Kanun yürürlüğe girmeden önce faaliyet gösteren ve Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine göre intibak sağlayarak faaliyet izni alan şirketlerin faaliyet izni öncesinde edinmiş olduğu gayrimenkuller nedeniyle, 24 üncü maddede öngörülen gayrimenkul sınırına ilişkin aşımalar, 26 ncı madde kapsamında değerlendirilmez. Bu tür aşımı bulunan şirketler mevcut gayrimenkullerinin özkaynaklarına oranı 24 üncü maddede belirtilen sınıra ulaşıncaya kadar, tasarruf finansman faaliyeti kapsamında alacaklarından dolayı edindikleri gayrimenkuller ile işyeri olarak kullanılmak üzere edinilen gayrimenkuller hariç olmak üzere, yeni gayrimenkul edinemezler.

(2) Kanun yürürlüğe girmeden önce şirketlerin edinilmiş olan ortaklık payları Kurumun uygun göreceği süre içerisinde elden çıkartılır. Bu süre içerisinde bedelsiz sermaye artışları hariç yeni ortaklık payı edinilemez.

Sözleşmeler

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Şirketler, 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında düzenlenen çerçeve sözleşmeler yürürlüğe girene kadar, Kanun ve Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla, sözleşme yapmaya devam ederler.

(2) 17 nci maddenin üçüncü fıkrasında yer alan asgari yüzde kırk oranı, kalan yüzde yirmi oranının çekiliş grubunda yer alan müşterilerin aylık tasarruf ödemelerinin basit aritmetik ortalaması kullanılarak hesaplanan tutarın şirket özkaynaklarından karşılanması kaydıyla, 01.01.2022 tarihine kadar imzalanan tasarruf finansman sözleşmeleri için yüzde yirmi olarak uygulanır.

(3) 21 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan beşte iki oranı, 01.01.2022 tarihine kadar imzalanan tasarruf finansman sözleşmeleri için beşte bir olarak uygulanır.

Mevcut şubeler

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açılan şubeler için bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesindeki ödenmiş sermaye tutarına ilişkin koşul aranmaz. Ancak, şubelerinin sayısı mevcut ödenmiş sermayelerine göre açabileceği şube sayısını aşan şirketler, aşım giderilinceye kadar yeni şube açamazlar.

Mevcut şirketlerin tasfiyesi

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tasarruf finansman faaliyeti gösteren şirketlerin tasfiyesi 10 uncu madde hükümlerine tabidir. 10 uncu madde koşullarına uyum sağlamayan şirketlerin tasfiyesi Kanunun 50/A maddesi uyarınca tasfiye komisyonu tarafından gerçekleştirilir.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmeliğin 21 inci maddesinin birinci fıkrası 01.01.2023 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

